

Key words: salary, form and system of remuneration, a trading company, payment for the result, the wage fund.

Бойчук Н.Я.
ст. викладач ФММ НТУУ»КПІ»
Орел В.В.
студентка ФММ НТУУ»КПІ»

ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС – ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Дана стаття присвячена розробці та вибору дієвих форм управління бізнес-процесами, здатних залучити максимум ресурсів для підвищення ефективності діяльності підприємства та його успішного розвитку. Розглянуті питання організації управління підприємством на сучасному етапі розвитку ринку. Визначено особливості бізнес-процесів та вказані методи їх удосконалення. У статті проведені дослідження економічної сутності бізнес-процесів на підприємствах та надана класифікація за категоріями. Проаналізовані методи оптимізації бізнес – процесів. Розглянуті підходи до організації управління бізнес-середовищем, завдяки яким значно підвищується ефективність господарської діяльності. Визначено нові тенденції у розвитку теорії процесного підходу за рахунок використання новітніх технологій оптимізації бізнес-процесів. На основі процесного підходу для опису бізнес-процесу розглянутий метод Workflow, завдяки якому виникає можливість прискорити пристосування та зменшення часу реакції підприємства на швидкі зміни бізнес-середовища. Впровадження технології Workflow підвищує ефективність діяльності підприємства. Описана схема бізнес-процесів підприємства, яка дозволяє оперативно отримувати та аналізувати результати ефективності діяльності підприємства.

Ключові слова: бізнес-процес; моніторинг; персонал; технологія управління; інтелектуальний ресурс; процесний підхід.

Постановка проблеми. Сучасній економіці України притаманні такі риси економічного дисбалансу як інфляція, безробіття, падіння ВВП, неузгодженість правової бази з вимогами політичної та економічної ситуації. Спад інвестиційної активності, як наслідок світової фінансової кризи, виявив відсутність цілісної економічної стратегії в Україні, невиконання базових завдань, ігнорування необхідності в інституціональних перетвореннях. Відбуваються процеси переорієнтації векторів постачання та збуту товарів.

Негативний вплив на економіку зовнішніх та внутрішніх факторів вимагають від керівників підприємств перегляду форм господарювання та

створення такої моделі бізнесу, яка зможе забезпечити високі фінансові показники.

В Україні управління більшістю підприємств побудовано на особистому досвіді і розумінні ведення бізнесу топ-менеджерами з використанням здебільшого адміністративно-авторитарних методів управління. Структура бізнесу складається з елементів екстенсивних форм господарювання, які були актуальні для України ще наприкінці минулого століття.

Актуальність дослідження полягає у необхідності впровадження на сучасних підприємствах структурно-якісної оптимізації бізнес-процесів для підвищення ефективності діяльності підприємства та його успішного розвитку. Оптимізація бізнес – процесів – це головне завдання інноваційного підприємства. Дано стаття присвячена знаходженню таких методів організації, за яких будуть ефективно використані резерви підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інноваційно-технологічного розвитку та бізнес-процесів підприємства розглядались у працях науковців, зокрема: М. Хаммера, Дж. Чампі, Дж. Шорта, М. Портера, М. Попова, Е. Ойхмана, К. Есселінга, М. Робсона, Л. Таранюка, В. Горланчука, І. Яненкова, Г. Козаченка, І. Тоцького, О. Виноградова, Л. Христенка, К. Чевичелова, Г. Ситника, О. Ляшенка, Д. Козенкова, Н. Калашнянова, Г. Калянова, В. Командровської, О. Морозенка, І. Ладко та ін. Деякі питання з удосконалення бізнес-процесів підприємства є недостатньо опрацьованими. Оскільки бізнес-середовище є мінливим, необхідне створення нових підходів та рішень. Науковці зацікавлені визначенням сутності та удосконаленням бізнес-процесів, але у науковій літературі відсутній комплексний підхід. Саме тому необхідно розглянути особливості бізнес-процесів підприємства та методи їх удосконалення [1].

Мета. Визначення нових тенденцій у розвитку теорії процесного підходу за рахунок використання новітніх технологій оптимізації бізнес-процесів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Виклад основного матеріалу. Досвід провідних компаній світу свідчить про можливість використання дієвих методів управління підприємством навіть в складних умовах економічної кризи. Прикладом є такі компанії як Toyota, Coca-Cola Україна, BMW, Rolex, Google, Daimler (Mercedes-Benz), Apple, L'Oréal.

Аналіз розвитку та діяльності цих компаній свідчить про необхідність впроваджувати структурно-якісну оптимізацію бізнес-процесів на фоні філософії психологічно-мотиваційного підґрунтя в управлінні підприємством. Ідея полягає у впровадженні інноваційних технологій і досягнення максимальної якості бізнес-процесів з використанням таких методів, які дозволяють встановлювати баланс між задоволенням споживачів і конкуруючими силами з одного боку та показниками ефективності бізнес-процесів з іншого[2].

Усередині підприємства відбувається безліч процесів. Вони тісно взаємопов'язані між собою. Від того, наскільки будуть правильно використані певні підходи в процесі управління, залежить загальний стан всієї корпоративної системи, яка відображає досвід ефективного управління інвестиціями, бізнес-процесами, виробничо-господарською діяльністю, персоналом тощо.

На сьогоднішній день великою популярністю користується процесний підхід, який орієнтується на замовника продукції. Значна доля відповідальності за якість продукцію покладається не тільки на замовника продукції, але і на постачальника сировини та матеріалів. Мета процесного підходу полягає у вирішенні питання стосовно поліпшення діяльності компанії. Вся діяльність підприємства розглядається як сукупність взаємодіючих процесів.

В сучасних умовах процесний підхід для підприємства є одним із способів залишатися конкурентоспроможним. Підприємство, яке застосовує процесний підхід до організації, значно підвищує ефективність господарської діяльності.

За даного підходу саме задоволеність замовника є вимірюванням цінності та якості продукції. Кожен працівник несе відповідальність за якість продукції. Перевагою процесного підходу є те, що можна планувати та оптимально використовувати ресурси. Це допоможе скоротити витрати та підвищити оперативність діяльності підприємства.

Основним об'єктом управління процесного підходу є бізнес-процес.

Бізнес-процес представляє собою сукупність різних видів діяльності. Спочатку використовуються ресурси, а потім створюється продукт, який є результатом діяльності, визначеної технологією чи інструкціями.

Бізнес-процеси мають певні риси та особливості. Вони діють як у середині підрозділів підприємства і між ними, так і між різними організаціями. Бізнес-процес має зовнішніх і внутрішніх користувачів.

Основним етапом організації діяльності підприємства є класифікація бізнес-процесів. Їх поділяють на чотири категорії. Перша категорія – це основні бізнес – процеси, які орієнтовані на виробництво продукції. Вони забезпечують отримання доходу. Друга категорія – це забезпечуючі бізнес-процеси. Вони забезпечують усі процеси, що відбуваються на підприємстві, ресурсами та послугами. Третя категорія – це управлінські бізнес-процеси. Вони охоплюють функції управління бізнес-системи. Четверта категорія – це бізнес-процеси розвитку. Вони є бізнес-процесами інновацій [2].

Існують певні методи оптимізації бізнес-процесів. Їх поділяють на три великих групи. До першої групи належать методи, які засновані на досвіді. Вони є універсальними і підходять для будь-якого бізнесу. До другої групи відносяться методи бечмаркінгу. Суть їх полягає в аналізі і копіюванні діяльності успішних компаній. Третя група методів об'єднала в собі технології командної роботи. Використання кожного із цих методів залежить від характеру організації та специфіки діяльності.

На основі процесного підходу для опису бізнес-процесу є метод Workflow. Значущість даного методу полягає у тому, що він пропонує підходи до прискорення пристосування та зменшення часу реакції підприємства на швидкі зміни бізнес-середовища. Методи Workflow передбачають збір таких характеристик, завдяки яким, внесення змін стає стандартною процедурою. Тому технологія Workflow необхідна підприємствам України. Одне із головних завдань Workflow – це набір інструментів для аналізу та автоматизації функцій бізнес-процесів. За даної технології застосовуються такі методики:

- Аналіз часових витрат;
- Управління якістю;
- Поставка в строк;
- Електронний обмін даними.

Workflow забезпечує постійний обмін інформацією та усуває невиправдані витрати. Підприємство стає більш динамічною структурою. Workflow виявляє приховані проблеми підприємства та забезпечує зв'язок між людьми та технологіями. За даної технології моделюються процедури з високим ступенем точності та деталізації. Впровадження технології Workflow підвищує ефективну діяльність підприємства. Для побудови дієвої системи управління необхідно:

1. Переглянути внутрішні резерви підприємства.
2. Розглянути питання оптимізації існуючої структури та всіх бізнес-процесів.
3. З'ясувати, які з бізнес-процесів «працюють» на прибуток.
4. З'ясувати, які процеси є другорядними та ступінь їх перспективності та участі в загальному прибутку.
5. Знайти процеси, які відволікають капітал компанії.

Тобто, необхідно проведення поглибленого аудиту всіх бізнес-процесів підприємства, проведення їх ранжування за впливом на діяльність підприємства. Для цього, з основних напрямків діяльності підприємства, проводиться:

- моделювання «ідеальної» системи господарювання на підприємстві;
- порівняльна оцінка змодельованої системи з тими процесами, що існують;
- виключення зайвих процесів, можливості впровадження нових;
- будується схема нової системи, що відповідає вимогам мети, завданням та напрямкам діяльності підприємства;
- будується схеми всіх підпроцесів.

Можливість постійного моніторингу за станом збудованої системи бізнес-процесів підприємства досягається вибором показників ефективності для кожної складової процесу. Показники ефективності описуються математично.

Внаслідок кореляції показників всіх складових бізнес-процесів між собою, виникає можливість моніторингу господарської діяльності

підприємства, моделювання ситуацій різного характеру за ступенем складності, визначаються «вузькі» місця в діяльності підприємства. Завдяки цьому з'являється можливість оперативно впливати на процеси у разі виникнення різного роду впливу зовнішніх і внутрішніх факторів [2].

Описана схема бізнес-процесів підприємства дозволяє оперативно отримувати та аналізувати результати ефективності діяльності підприємства.

На підставі збудованих моделей бізнес-процесів, формуються технічні умови фахівцям ІТ галузі. Проводиться аналіз існуючого програмного забезпечення або вибір іншого, здатного супроводжувати розроблені моделі. Ринок програмного забезпечення пропонує достатньо широкий спектр спеціалізованого програмного забезпечення. Як правило, використовують ERP системи управління ресурсами виробництва, WMS системи автоматизації процесів складського господарства, TMS системи автоматизації управління транспортом та транспортними потоками, CRM системи збору та аналізу інформації про ринок збути та постачання. Проблема лише у виборі постачальника послуг. Ринок постачальників послуг ІТ – рішень для бізнесу досить різноманітний, як і можливості розробленого програмного забезпечення. В залежності від завдань, складності бізнес-процесів, величини підприємства, оборотного капіталу, амбіційності планів, обираються як стандартні програми, так і спеціально-розроблені програми, повністю адаптовані до специфіки підприємств [3].

Висновки. Оскільки на сьогоднішній день бізнес-середовище є мінливим, бізнес повинен швидко реагувати на ці зміни. Великою популярністю користується процесний підхід, який орієнтується на замовника продукції та постачальника ресурсів. В сучасних умовах процесний підхід для підприємства є одним із способів залишатися конкурентоспроможним. Дослідження та детальний аналіз сучасних тенденцій розвитку процесних методів господарювання свідчить про необхідність впровадження новітніх технологій оптимізації бізнес-процесів. Моніторинг показників ефективності для кожної складової бізнес-процесу є підставою для прийняття своєчасних рішень в управлінні підприємством. Саме оцінка та аналіз методів вдосконалення управління сприяє збільшенню прибутку та зниженню витрат. Оптимізація бізнес-процесів забезпечить конкурентну перевагу товарів та послуг та надасть можливість максимально використовувати потенціал фірми. Прийняття ґрунтовних управлінських рішень підвищить привабливість підприємства для залучення інвестицій та надасть можливість підготовки для ефективного впровадження інформаційних технологій. Підприємство, яке застосовує процесний підхід до організації управління бізнес-середовищем, значно підвищує ефективність господарської діяльності. На основі процесного підходу для опису бізнес-процесів необхідно використовувати метод Workflow. Значущість даного методу полягає у тому, що він пропонує підходи до прискорення пристосування та зменшення часу реакції підприємства на швидкі зміни бізнес-середовища.

Завдяки цьому методу можливо пришвидшити взаємодію між виконавцями та підвищити керованість підприємства. Бізнес-процеси динамічно змінюються, що дозволяє підприємству бути попереду конкурентів та відповідати сучасним вимогам управлінської діяльності.

В даному дослідженні удосконалено та дістало подальшого розвитку економічна сутність поняття „бізнес-процес», як сукупність різних видів діяльності, в межах якої витрачається або перетворюється один або більше видів ресурсів, в результаті цієї діяльності за допомогою механізмів, необхідних для досягнення поставлених цілей, та при застосуванні управлінських дій створюється продукт, який має певну цінність (якість) для замовника (споживача).

Процесний підхід до управління розглядає організацію як єдину систему взаємопов'язаних процесів. В сукупність цих процесів входить і розвиток самого підприємства. Професійне застосування процесного підходу може значно підвищити прозорість структури організації, яка дозволить оперативно реагувати на будь-які зміни, що відбуваються на підприємстві; дозволить виокремити зони відповідальності, що зобов'яже постачальника надавати тільки якісні ресурси, а замовника – купувати якісний товар, що суттєво вплине на бажання виробника реалізовувати конкурентоспроможну продукцію. Відомо, що виконавець, який має поняття про важливість своєї праці в загальній системі виробництва та мотивований на професійний і фінансовий ріст, буде працювати з найбільшою відданістю та відповідальністю. Тому, створення системи мотивації співробітників має особливе значення у правильному виборі підходів до управління підприємством.

Постійний пошук методів організації управління та опису бізнес-процесів є єдиним шляхом успішного розвитку підприємства.

Список використаних джерел

1. Ареф'єва О.В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентоспроможність / О.В. Ареф'єва, Т.В. Луцька // Європейський ун-т. – К.: Вид. Європейського ун-ту, 2009. – 96с.
2. Шемаєва Л.Г. Управління якістю бізнес-процесів на підприємстві / Л.Г. Шемаєва, К.С. Безгін // Харківський національний економічний ун-т. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 240с.
3. Ойхман Е.Г. Реінженірінг бізнеса: реінженірінг організації та інформаційні технології / Е.Г. Ойхман // – М.: Фінанси та статистика, 1997. – 345 с.
4. Лепейко Т.І. Реінженіринг бізнес-процесів: навч.-практ. посіб. у схемах і табл. / Т.І. Лепейко // Харківський національний економічний ун-т. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 80с
5. Репін В.В. Бизнес-процессы компаний: построение, анализ, регламентация / В.В. Репін // М.: РІА»Стандарты и качество», 2007. – 240с

Бойчук Н.Я.
ст. преподаватель ФММ НТУУ»КПИ»
Орел В.В.
студентка ФММ НТУУ»КПИ»

ОПТИМИЗАЦІЯ УПРАВЛЕНИЯ БІЗНЕС – ПРОЦЕССАМИ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ

Стаття посвящена разработке и выбору эффективных форм управления бизнес-процессами, способных привлечь максимум ресурсов для повышения эффективности деятельности предприятия и его успешного развития. Рассмотрены вопросы организации управления предприятием на современном этапе развития рынка. Определены особенности бизнес-процессов и указаны методы их совершенствования. В статье проведены исследования экономической сущности бизнес-процессов на предприятиях и предоставлена классификация по категориям. Проанализированы методы оптимизации бизнес – процессов. Рассмотрены подходы к организации управления бизнес-средой, благодаря которым значительно повысится эффективность хозяйственной деятельности. Определены новые тенденции в развитии теории процессного подхода за счет использования новейших технологий оптимизации бизнес-процессов. На основе процессного подхода для описания бизнес-процесса рассмотрен метод Workflow, благодаря которому появляется возможность ускорить приспособления и уменьшения времени реакции предприятия на быстрые изменения бизнес-среды. Внедрение технологии Workflow повышает эффективность деятельности предприятия. Описана схема бизнес-процессов предприятия, которая позволяет оперативно получать и анализировать результаты эффективности деятельности предприятия.

Ключевые слова: бизнес-процесс; мониторинг; персонал; технология управления; интеллектуальный ресурс; процессный подход.

Boychuk N.Y.
assistant professor NTUU «KPI», FMM
Orel V.V.
Student FMM, YE-42

OPTIMIZATION OF BUSINESS – PROCESSES IN THE UKRAINE

This article focuses on the design and choice of effective forms of business process that can attract maximum resources to improve the performance of the company and its successful development. The questions of business management at the present stage of market development. The features of business processes and methods of these improvements. The paper studies the economic essence of business processes in enterprises and provided classification categories. The methods of optimization of business – processes. The approaches to the management of the business environment, through which significantly increase

the effectiveness of business. Defined new trends in the development of the theory of the process approach through the use of new technologies to optimize business processes. On the basis of the process approach for describing business process considered method Workflow, whereby it becomes possible to speed up the adjustment and reduce response time on fast changing business environment. Implementation of Workflow improves the efficiency of the company. This scheme business processes that can quickly receive and analyze the results of the efficiency of the company.

Keywords: business process monitoring; personnel; technology management; intellectual property; process approach.

Гавриш О.А.
д.т.н., професор ФММ НТУУ «КПІ»
Журіна М.О.
студентка ФММ НТУУ «КПІ»

МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті проведено аналіз основних моделей прогнозування ймовірності банкрутства комунальних підприємств. Проведено порівняльний аналіз цих моделей, виявлено їх недоліки і переваги їх використання у комунальних підприємствах. В сучасних умовах розвитку вітчизняної економіки виникає необхідність більш системного підходу до аналізу фінансового стану підприємства через створення власних економетричних моделей діагностики кризового стану, які б враховували результати виробничої, комерційної і фінансової діяльності підприємств. Багато показників фінансової стійкості під час використання моделей є неврахованими. Достатньо точний результат важко отримати для українських підприємств, використовуючи моделі, які розроблені для західних компаній.

Ключові слова: банкрутство підприємства; коефіцієнт автономії; коефіцієнт абсолютної ліквідності; коефіцієнт швидкої ліквідності; коефіцієнт поточної ліквідності; комплексний коефіцієнт банкрутства.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економіки України підприємства житлово-комунального господарства (ЖКГ) представляють значний інтерес, оскільки житлово-комунальне господарство – це важлива соціальна галузь, яка забезпечує населення, підприємства, організації та установи необхідними житлово-комунальними послугами. Стан ЖКГ впливає на рівень економічного розвитку країни у вигляді ВВП, що призводить до нестабільності та незбалансованості